

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Природоресурсне право»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітньо-професійна програма	Право
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Волошина Яна Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38(093) 218-98-38
Електронна адреса	y.leonidovna@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1725

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття студентами теоретичних знань про основні категорії та інститути природоресурсного права, їх сутність і зміст; правову регламентацію охорони навколишнього природного середовища, особливості правового режиму використання та відтворення (відновлення) різних видів природних ресурсів; формування у майбутніх фахівців професійних умінь і навичок правильно тлумачити та застосовувати на практиці положення національного законодавства, норми якого регулюють природоресурсні відносини, які виникають у процесі використання, відтворення та охорони природних ресурсів, а також збалансованого і раціонального природокористування, охорони довкілля; вироблення у здобувачів вищої освіти системного розуміння про екологічну безпеку, її зміст, структурні рівні, основні принципи, критерії та чинники, які впливають на рівень її забезпечення.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 18 год., семінарські заняття 30 год., самостійна робота 72 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання – словесні, наочні, практичні, інтегровані – викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання),

	на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, написання есе, доповідей та їх тез; аналіз ситуацій, дискусії, дебати, полеміки – обговорення проблемних питань, аргументація своєї думки та спростування думки пропонента.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, конституційного права України, цивільного права, кримінального права, адміністративного права, екологічного права
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 3).	проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (РН 3).
2.	здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 7).	генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг (РН 9).
3.	здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 8).	обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН 6).
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності (СК 9).	інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (РН 17).
5.	здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК 10).	мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування (РН 15).
6.	здатність самостійно готувати проекти нормативноправових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (СК 14).	брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (РН 16).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль І. Загальні положення природоресурсного права		
Тема 1. Поняття, предмет та система природоресурсного права	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. У червні 2019 р. міська рада звернулася до господарського суду з позовом до ТОВ «Комфорт Буд» про розірвання укладеного між ними договору оренди земельної ділянки від 20.10.2016 р. < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Під час транспортування рідких відходів хімічного виробництва водій вантажного автомобіля < ... обставини справи... >.</p>
Тема 2. Поняття, система та особливості джерел природоресурсного права	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Громадяни Кононов М. і Дмитренко Д. звернулися до суду із заявою про захист своїх екологічних прав, < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Група мешканців смт. Олександрівка Кіровоградської області звернулись до акціонерного товариства «Вісма» з вимогою про перенесення великого бензосховища < ... обставини справи... >.</p>
Тема 3. Право власності на природні ресурси: поняття, зміст, форми	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Громадяни Прохоров Р., Руденко В. та Воронов С. у вихідний день виїхали на р. Західний Буг для відпочинку < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Цементний завод уклав із сільськогосподарським ТОВ «Будпром» договір оренди кар'єру < ... обставини справи... >.</p>
Тема 4. Право природокористування: поняття, види, принципи	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. ТОВ «Світанок» на відведеній йому території в селі Ходосівка вздовж річки Рось встановило бетонний паркан. < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Під час проведення перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства державними інспекторами Управління Державного агентства рибного господарства у Черкаській області виявлено, < ... обставини справи... >.</p>
Тема 5. Державне управління у сфері природоресурсних відносин	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Під час відкриття сезону полювання з метою здійснення контролю за станом ведення мисливського господарства < ... обставини справи... >.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		2. Сільськогосподарське ТОВ «Сіножаті» звернулося до Чернівецького окружного адміністративного суду з позовом < ... обставини справи... >.
Тема 6. Юридична відповідальність за порушення природоресурсного законодавства	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Державна екологічна інспекція Поліського округу здійснила перевірку нафтопереробного заводу ВАТ «НПК» < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Під час проведення будівельних робіт ТОВ «БК «Новострой» торгово-розважального центру «Місто» на території будівельного майданчика < ... обставини справи... >.</p>
Модуль II. Особливості правового режиму використання природних ресурсів		
Тема 7. Особливості правового режиму використання земельних ресурсів	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>1. Вирішити справу. За позовом громадянина Орлова К. до сільської ради господарським судом розглянута справа про < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Розв'язати задачу. Під час прокурорської перевірки було виявлено, що фізична особа-підприємець (ФОП) Кулікович О. використовує орендовану у міської ради земельну ділянку < ... умова задачі ... >.</p>
Тема 8. Особливості правового режиму використання надр	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Михайленко М. отримав в порядку безоплатної приватизації земельну ділянку, на якій виявилися < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Громадянин Петров Ю., який працював раніше гірничим майстром на вугледобувній шахті, вирішив зайнятися підприємницькою діяльністю < ... обставини справи... >.</p>
Тема 9. Особливості правового режиму використання вод	Відвідування лекції; обговорення практичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>1. Вирішити справу. Сергієнко І. був притягнений до адміністративної відповідальності за порушення < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Надати висновок по справі. При спорудженні водозабірної свердловини на землях сільськогосподарського підприємства виявлені запаси питної води, яка має цілющі властивості. < ... обставини справи... >.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 10. Особливості правового режиму використання природних ресурсів виключної (морської) економічної зони та континентального шельфу	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Головне управління по боротьбі із організованою злочинністю МВС України порушило кримінальну справу за фактом передачі у приватну власність двох островів у р. Дніпро < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Прикордонною службою у виключній (морській) економічній зоні України затримано судно під прапором іноземної держави, яке допустило скидання пально-мастильних матеріалів < ... обставини справи... >.</p>
Тема 11. Особливості правового режиму використання лісів	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. У межах ДП «Поліське лісове господарство» було затримано Петрова В., який здійснював заготівлю < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Перевіркою стану лісів, розташованих в зоні впливу хімічного підприємства ВАТ «Дніпропетровський лакофарбовий завод», встановлено < ... обставини справи... >.</p>
Тема 12. Особливості правового режиму використання рослинного світу	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. У ході проведення операції «Першоцвіт» державним екологічним інспектором затримано осіб < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Співробітниками патрульної поліції з охорони зони відчуження ЧАЕС і радіоактивного забруднення під час перевірки < ... обставини справи... >.</p>
Тема 13. Особливості правового режиму використання тваринного світу	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Громадськими інспекторами рибоохорони в Черкаській області було затримано Романова О., який займався незаконним виловом риби < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Громадянин Сазонов В. створив у власній квартирі зоопарк. Він утримував < ... обставини справи... >.</p>
Тема 14. Особливості правового режиму використання та охорони атмосферного повітря	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. На території заповідного урочища «Летючі піски», < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища затримав на території природного заповідника < ... обставини справи... >.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 15. Особливості правового режиму використання природно-заповідного фонду	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<p>1. Дати правовий аналіз ситуації. Громадянин Сидоров К. на приватизованій ним для дачного будівництва земельній ділянці обладнав рекреаційну зону: < ... обставини ситуації... >.</p> <p>2. Вирішити справу. Частина території с. Власівка опинилася у другій охоронній зоні (зоні обмежень) < ... обставини справи... >.</p>
Тема 16. Особливості правового режиму використання курортних, лікувально-оздоровчих та рекреаційних зон	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	<p>Вирішити справи:</p> <p>1. Приватний підприємець Федоров Д. виробляв деревне вугілля < ... обставини справи... >.</p> <p>2. Громадянка Котова М., яка мешкає в селі неподалік від Чорнобильської зони безумовного (обов'язкового) відчуження, систематично збирала гриби та ягоди < ... обставини справи... >.</p>

Інформаційні джерела

1. Бондарчук Н. В. Природоохоронне законодавство та екологічне право: навч. посібник. Житомир : Вид-во ЖНАЕУ, 2015. 276 с.
2. Гайдай С. В. Основи раціонального рекреаційного природокористування : навчальний посібник. Київ : 2020. 128 с.
3. Екологічне право (загальна частина) : навч. посіб. / [І. О. Личенко, Х. М. Марич, Н. В. Ортинська] ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Ін-т права та психології Нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2016. 280 с.
4. Екологічне право : підручник / [А. П. Гетьман та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. Нац. акад. прав. наук України А. П. Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2021. 552 с.
5. Екологічне право : підручник / [А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, А. К. Соколова та ін.] ; за ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2019. 552 с.
6. Екологічне право України : навч. посіб. / [Н. С. Гавриш та ін.] ; за ред. проф. І. І. Каракаша, д-ра юрид. наук Т. Є. Харитонової, канд. юрид. наук А. І. Черемної ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». 1-е вид. Одеса : Гельветика, 2018. 383 с.
7. Екологічне право України : навч. посіб. / Андріанова Ж. І. [та ін.] ; [за заг. ред. І. С. Тімуш]. Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2016. 319 с.
8. Екологічне право України. Конспект лекцій у схемах (Загальна і Особлива частини) : навч. посіб. / Г. І. Балюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-ге вид., [випр. і допов.]. Чернівці : Кондратьєв А. В., 2020. 204 с.
9. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. / [О. М. Шуміло та ін.] ; за заг. ред. О. М. Шуміла ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., змін. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 383 с.
10. Природноресурсове право України : навч. посіб. / за ред. Каракаша І. І., Харитонової Т. Є. Вид. 2-ге, доповн. і переробл. Одеса, Видавничий дім «Гельветика», 2018. 566 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення:

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо. Мережеві сервіси Google.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word.
2. Microsoft Excel.
3. Microsoft Power Point.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу:

1. Природоресурсне право : завдання для аудиторного тестування для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право» / Я.Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.176/>.
2. Природоресурсне право : дистанційний курс з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право» / Я.Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1725>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; [Положення про зарахування результатів неформальної освіти](#).

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (1 бал); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (19 балів)	30
Модуль 2 (теми 7-16): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (1 бал); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни